

KRISTŮV DRUHÝ PŘÍCHOD

Co vám říkám, říkám všem: Bděte! (Mk 13:37)

1. čtení: Izajáš 64:1-9

Základ kázání: Marek 13:24-37

Milí bratři, milé sestry,

více než šedesát generací křesťanů naslouchá těmto slovům Pána církve. Více než šedesát generací křesťanů u toho vyznává, že Ježíš Kristus znovu přijde. Ve slávě a v moci. Více než šedesát generací v nějaké podobě vyznává o Kristu: *Sedí na pravici Boha Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé.* I my, zatím poslední a možná úplně poslední generace křesťanů, budeme na začátku adventního období pozorně naslouchat slovům našeho Pána. A budeme také před večeří Páně vyznávat, že náš Spasitel jednou přijde. V moci a slávě.

A nemůžeme se přitom ubránit jistým pochybnostem. Pochybnosti víry vycházejí z našeho porozumění Ježíšovým slovům, která pronesl před svými apoštoly těsně před svým zatčením, odsouzením, ukřižováním a také vzkříšením. Pochybnosti víry však nevycházejí jen z našeho čtení Písma, ale i z našeho života. Z toho, jak jsme si zvykli dívat se na svět kolem nás. A je třeba říct, že pochybnosti k víře patří. Jak víra, tak pochybnosti jsou součástí našeho pozemského putování. Až naše pouť jednou skončí, nebude třeba pochybností. Ale už nebude třeba ani víry! Budeme hledět na našeho Spasitele. Budeme s ním. A v tu chvíli se jak pochybnosti, tak víra ze slyšení stanou bezpředmětné. Tak to opakovaně pronáší třeba apoštol Pavel:

- ¹² *Nyní vidíme jako v zrcadle, jen v hádance, potom však uvidíme tvář v tvář. Nyní poznávám částečně, ale potom poznám plně, jako Bůh zná mne.* (1K 13:12)
- ⁹ *Ale jak je psáno: 'Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kdo ho milují.'* (1K 2:9)

A také třeba:

- ¹⁶ *Zazní povel, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe, a ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve; ¹⁷ potom my živi, kteří se toho dočkáme, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích vzhůru vstříc Pánu. A pak už navždy budeme s Pánem.* (1Te 4:16-17)

Až budeme s Pánem, pak už nebude třeba pochybností ohledně lásky, moci a věrnosti našeho Pána. Ani pochybností ohledně pravdivosti jeho slov. Pak už nebude třeba ani věřit v Pána. Ale dnes věrme. A u toho si dovolme i trošku pochybovat. Nebo jinak řečeno: Nebojme se a nestydíme se přiznat sami sobě, že někdy pochybujeme. Že nás někdy pochybnosti, třeba právě ohledně jeho slavného druhého příchodu, vyhodí z kolejí víry.

I. Když slyšíme dnešní Kristova slova, mohou se nás zmocnit pochyby, zda to, co řekl, je čistočistá pravda. Nebyli bychom první generací, která s těmito jeho výroky zápasí. Jiří Mrázek, náš přední znalec Nového zákona, pronesl u těchto veršů, že jsou skutečným *trnem ve vykladačově patě*. Ježíš dnes říká:

- ***Amen, pravím vám, že nepomine toto pokolení, než se to všecko stane.***

Jen poradte: Jak se s tím máme vyrovnat, že Kristus nepřišel už v té první generaci křesťanů, kteří ho viděli a na vlastní uši slyšeli, jak pronáší tyto své sliby? Mýlil se snad náš Spasitel? Čekal, že přijde brzy, ale nakonec brzy nepřišel? Mohl se splést? Někdo říká, že klidně mohl. A vůbec mu to nevadí. Vždyť hned o pár veršů dál Ježíš prohlašuje, že:

- ***O onom dni či hodině neví nikdo, ani andělé v nebi, ani Syn, jenom Otec.***

S tímto výkladem se nemůžu a nechci ztotožnit. Pokud se totiž Ježíš mýlil, pokud se mýlil zrovna tehdy, kdy se snažil přesvědčit své učedníky o pravdivosti svých slov, pak se mohl mýlit kdykoliv jindy. Vždyť svá slova o tom, že nepomine toto pokolení, uvádí takto: *Amen, pravím vám.* A ještě k tomu přidává:

- ***Nebe a země pominou, ale má slova nepominou.***

Naším jazykem řečeno: *Na to vemte jed, že se všechno stane tak, jak jsem předpověděl. Za to můžete dát klidně ruku do ohně.* Jenže faktem je, že ještě nepřišel. Dobře. Třeba tím *pokolením* myslel obecně všechna pokolení. Tedy celé dějiny lidského rodu. *Já přijdu dřív, než lidé zmizí z tohoto světa.* Nebo ještě trochu jinak: *Já přijdu jistě dřív, než křesťané zmizí z tohoto světa. Nebojte se, církev nezahyne dřív, než se k vám vrátím.* Zní to krásně a dává to smysl. Problém je v tom, že slovem *pokolení* se vždycky myslí generace. Jedna generace. Tato generace. A ne obecně všechny generace lidí. Buďme poctiví: Ježíš svými slovy myslel na tu konkrétní generaci lidí, ke které zrovna mluvil.

II. A tak zkusíme ještě jednu možnost. Možná nás Pán Ježíš chtěl tímto svým výrokem záměrně držet v napětí, v pozoru. Chtěl nás možná udržet bdělé. Vždyť na konci nás mnohokrát povzbuzuje, abychom bděli.

- ***Mějte se na pozoru, neboť nevíte, kdy ten čas přijde.*** ³⁴ ***Jako člověk, který je na cestách: než opustil svůj dům, dal každému služebníku odpovědnost za jeho práci a vrátnému nařídil, aby bděl.*** ³⁵ ***Bděte tedy, neboť nevíte, kdy pán domu přijde, zda večer, či o půlnoci, nebo za kuropění, nebo ráno;*** ³⁶ ***aby vás nenalezl spící, až znenadání přijde.*** ³⁷ ***Co vám říkám, říkám všem: Bděte!"***

Bdělost. Neustálá připravenost na Pánův náhlý příchod. Každá generace křesťanů, i ta naše, se musí vyrovnávat s tím, že možná bude poslední generací. Že Pán církve skutečně přijde. A každá generace křesťanů podle toho musí nakládat se svým životem. Jako by Kristus měl přijít už dnes. Urovnat spory. Usmířit se. Vzájemně si odpustit. Usilovat o pokoj mezi lidmi. Modlit se za čistotu duše i těla. Být vnímavý na Boží jednání. Přijímat jeho milost. Radovat se z jeho spásy. To všechno, a ještě mnohem víc, znamená: Bdít. Být vzhůru. Držet stráž. Duchovně neusínat. Pán je blízko. Tomu věřili naši otcové a naše matky, naši dědečkové a naše babičky, naši pradědečkové a naše prababičky. Věřili tomu reformátoři. Věřili tomu husité. Věřili tomu křesťané kolem roku 1000. Věřili tomu církevní otcové v prvních staletích církve. Věřili tomu sami apoštolové. A všichni zároveň tak trochu pochybovali a se svými pochybnostmi zápasili. Zápasili o to, aby zůstali bdělí.

Ano, s tímto výkladem se můžu ztotožnit. Je z něj cítit Kristova naléhavost. Jeho důraz na odpovědný křesťanský život. Jeho varování, abychom nebyli křesťany jen podle jména, nebo jen kvůli tomu, že jsme se jako evangelíci narodili a byli jsme kdysi v jeho jméno pokřtěni. Je to výzva k revizi našeho života víry. K novému uspořádání našich hodnot a důrazů. A že se našim předkům nepoštěstilo dožít se slavného Kristova příchodu? To je sice pravda! Ale z toho ještě automaticky nevyplývá, že ani my nebudeme těmi šťastlivci. Jednoduchý příklad z běžného života: *Tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrhne.* Že se ještě neutrhlo, to neznamená, že se neutrhne zrovna dnes. Nebo zítra. Že Kristus zatím nepřišel, z toho nevyplývá, že nepřijde zrovna dnes. Nebo zítra.

III. Bratři a sestry, přece jen bych vám chtěl nabídnout ještě jeden možný výklad dnešních Kristových slov. Pán Ježíš praví:

- ³⁰ ***Amen, pravím vám, že nepomine toto pokolení, než se to všecko stane.*** ³¹ ***Nebe a země pominou, ale má slova nepomnou.***

A my jsme zvyklí si myslet, že zde určitě mluví o svém druhém příchodu. Ale co když je to jinak? Co když o svém příchodu zde ještě nemluvil? Co když o svém slavném příchodu, kdy ukončí tento věk tmy a uvede do chodu novou zemi a nové nebe, tedy nové stvoření, mluví až potom? Tedy:

- ³² ***O onom dni či hodině neví nikdo, ani anděl v nebi, ani Syn, jenom Otec.*** ³³ ***Mějte se na pozoru, neboť nevíte, kdy ten čas přijde.***

Co když Ježíš předpovídal pád jeruzalémského chrámu, který nakonec do základů zničila římská vojska pod vedení Tita, v roce 70? Vždyť 13. kapitola Markova evangelia je uvedena těmito slovy:

- *A když vycházel z chrámu, řekl mu jeden z jeho učedníků: "Pohled, Mistře, jaké to kameny a jaké stavby!"* ² *Ježíš mu řekl: "Obdivuješ ty velké stavby? Nežůstane z nich kámen na kameni, všechno bude rozmetáno."* ³ *Když seděl na Olivové hoře naproti chrámu a byli sami, zeptali se ho Petr, Jakub, Jan a Ondřej: ⁴ "Pověz nám, kdy to nastane a jaké bude znamení, až se začne všechno schylovat ke konci!"* (Mk 13:1-4)

A Ježíš začne vyprávět, jaká je čeká doba. Falešní mesiášové, náboženští svůdcové. Válečný ryk a zvěsti o válkách, protože Římské říši skončí mírové období. Války mezi jednotlivými národy. K tomu zemětřesení a hladomor. Všechno dobře historicky zdokumentované. Historici potvrzují Kristovo proroctví. Všechno se v té době dělo. Evangelium se začne šířit, a nejen mezi Židy, ale i mezi pohany. A s tím přijdou první problémy. Věřící budou trpět pro svou víru v Krista. Znesvěcující ohavnost, to jsou římské standardy, které dobyvatelé vztýčili na troskách jeruzalémského chrámu. A s tím související povinná božská úcta vzdávaná římským císařům. To je signál, říká Ježíš, aby věřící utekli rychle pryč. Chuděrky těhotné ženy v oněch dnech, bude se jim před římskou armádou špatně utíkat. A pokud to všechno nastane v zimě, v období dešťů, všem se bude prchat těžko. Judejci mají prchnout do hor. Nemají zůstat ve městech. A pak Ježíš řekne:

- ²⁴ ***Ale v těch dnech po onom soužení zatmí se slunce, a měsíc ztratí svou záři,*** ²⁵ ***hvězdy budou padat z nebe a mocnosti, které jsou v nebesích, se zachvějí.*** (Mk 13:24-25)

A to už zní jako předpověď jeho slavného příchodu. Ale možná to je jinak! Vždyť přesně takovým obrazným jazykem popisovali starozákonní proroci pád velkých mocností, které dlouhou dobu otáčely kolem dějin. Pád věhlasných vůdců a králů. (Ez 32:7; Jl 2:10; 3:15; Am 8:9) Ti, kteří do té chvíle svítili jako Slunce, se zatmí.

Přestanou svítit. Vyhasnou. Ti, kteří se zdáli být neochvějní ve svém postavení, jako jsou hvězdy na obloze, začnou padat k zemi. Na rozdíl od nich, na rozdíl od takových vládců a takových říší, Ježíš Kristus o svou vládu nikdy nepřijde. On bude po svém vzkříšení v nebesích slavně korunován. Jednou provždy. Napořád. Jak říká Spasitel:

- ²⁶ *A tehdy uvidí Syna člověka přicházet v oblacích s velikou mocí a slávou.* ²⁷ *Tehdy vyšle anděly a shromáždí své vyvolené od čtyř úhlů světa, od nejzazších konců země po nejzazší konec nebe.* (Mk 13:26-27)

Všechny nebeské mocnosti uvidí, že Syn člověka přijal vládu od Otce. Jde o korunovaci Krista krále, bratři a sestry. O jeho příchod na pravici Otce. A ne o jeho příchod na zem. O jeho vyvýšení! O převzetí otěží tohoto světa. Chrám padne. Ale Kristus začne kralovat. A začne shromažďovat své poddané ze všech koutů světa, nejen z Judska a jeho okolí. Nejen z židů, ale ze všech lidí. Ze všech končin světa. Přitáhne si k sobě své služebníky, bez ohledu na barvu pleti, jazyk, národnost, sociální a ekonomické poměry. Začalo to s první generací křesťanů. Těmi, kteří zažili pád chrámu a zničení Judska Římany. Těmi, kteří od Krista slyšeli:

- ³⁰ *Amen, pravím vám, že nepomine toto pokolení, než se to všechno stane.* ³¹ *Nebe a země pominou, ale má slova nepomnou.* (Mk. 13:30-31)

A pokračuje to napříč generacemi, až k té naší, zatím poslední. Vždyť Kristus slíbil:

- *A já, až budu vyvýšen ze země, přitáhnu všechny k sobě.* (J 12:32)

IV. A kdy tedy Syn člověka přijde? Kdy se k nám vrátí ve slávě? O tom dni, na rozdíl od jeho nebeské korunovace a pádu chrámu, neví nikdo. Ani Syn to nevěděl, když byl mezi námi. Jak praví kraličtí vykladači, jejich slova se mi moc líbí: *Jakož ne s strany Božství, ale s strany člověčenství rostl, lačněl, žízněl, hlavy skloniti kde neměl, ustával, až k smrti smuten byl, plakal, slzy vyléval. Tak také ne podlé Božství, ale podlé svého člověčenství, o tom dni nevěděl: a aby jistou hodinu dne posledního zejména oznámil, proto na svět nepřišel.*

S tím se nedá než souhlasit, bratři a sestry. Kristova proroctví ohledně pádu chrámu a svého vyvýšení na nebesa se naplnila. A my z toho těžíme každý den, kdy si připomínáme základní pravdu naší víry: Kristus kraluje! Nyní. Nad námi. Nad světem. Ale zároveň Ježíš nepřišel mezi nás proto, aby nám pošeptal, kdy přesně přijde znovu mezi nás. Kdy starý svět vezme za své. Kdy bude nastoleno Boží království se vším všudy. Proto buďme vzhůru. Bděme. Radujme se, že nám vládne svým slovem a svým Duchem. Radujme se z toho, že je duchovně s námi u svého stolu. A věrme, že jednou přijde den, kdy bude plně s námi. A my jednou budeme plně s ním.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, nepotřebujeme vědět, kdy přesně přijdeš v moci a slávě. Potřebujeme prožívat tvou přítomnost a blízkost dnes i zítra. A pokud už nemá pro nás nastat žádné „zítra“, pak se těšíme na tvé věčné „dnes“. Amen.*